
Memo

onderwerp	Herinrichting Eilandplein <i>Fase 2 Puzzelen & Kiezen</i>	datum	19-11-2024
bestemd voor	College B&W en de gemeenteraad Gemeente Duiven	referentie	222667_AdB_MEM_0011_v1.0_Stap 1
ter attentie van		projectnummer	222667
opgesteld door	Kernteam Eilandplein		
gecontroleerd door			

Naar aanleiding van het participatieproces “Herinrichting Eilandplein” is afgesproken om na iedere stap een informatienotitie op te stellen om het college en de raad in te lichten over de voortgang, behaalde (deel)resultaten en eventuele te nemen beslissingen.

Voorziene stappen

Tijdens de voorbereiding van het project zijn de volgende stappen afgesproken.

0. Fase 0 Zorgvuldige voorbereiding
1. Fase 1 Vertellen & Verbeelden
2. Fase 2 Puzzelen & Kiezen
3. Fase 3 Ontwerpen & Aanscherpen
4. Fase 4 Detailleren & Verfraaien
5. Fase 5 Uitwerken & Voorbereiden
6. Fase 6 Realiseren & Vieren

1 Resultaten fase 2

In deze notitie zijn op hoofdlijn de behaalde resultaten van fase 2 'Puzzelen en Kiezen' opgenomen en zijn als bijlagen toegevoegd de documenten met de schetsontwerpen en het proces er naar toe.

Aanleiding participatieproces

Gemeente en inwoners ontwerpen samen een groener, gezelliger en gezonder Eilandplein dat huidige en toekomstige gebruikers met plezier kunnen gebruiken. Waar planten, dieren en mensen een plek hebben. Bewoners, ondernemers en bezoekers weten als geen ander hoe zij het plein willen gebruiken en wat hiervoor nodig is.

Uniek in dit project is dat we op grote schaal en op participatieve wijze een plein ontwerpen waarbij we rekening houden met acht belangrijke thema's, waaronder klimaatadaptatie, biodiversiteit en gezondheid. De herinrichting van het Eilandplein doen we met en voor de bewoners, gebruikers en ondernemers van het Eilandplein. Het nieuwe plein moet aansluiten bij de behoeftes en wensen die er leven. Daarnaast nemen we de opgaven die al langer rond het Eilandplein spelen mee, zoals de overlast en hinder die mensen ervaren.

Hoe verliep het participatieproces?

Er was een duidelijke opdracht voor de gemeente: de fontein moet vernieuwd worden en er moet meer ruimte voor groen en regenwater komen. Ook waren er enkele uitgangspunten, zoals een budget en het fietspad dat over het plein moet blijven lopen. Maar hoe dit allemaal in een ontwerp geplaatst moest worden, stond nog helemaal open. Hiervoor vroeg de gemeente de inwoners om hulp.

Van december 2023 tot 20 januari 2024 dachten inwoners van Duiven Zuid actief mee over de invulling van het schetsvel. De fase Vertellen & Verbeelden, waarin we alle ideeën, wensen en suggesties voor het ontwerp hebben opgehaald, is in januari afgerond. Tijdens de fase Puzzelen & Kiezen, in de maanden februari en maart, heeft het projectteam alle opbrengst geordend, in rode draden samengevat en in twee schetsontwerpen gegoten.

We brachten alle opbrengst bijeen in de 'trechter': de kaders van de gemeente, alle negen rode draden - één rode draad per thema - die uit de inwonersparticipatie waren gefilterd, de opbrengst van de Verhalenhalers van het project Blijfwijk en de inbreng van het Candea College. Dit pakket aan wensen, ideeën, kaders, verhalen en schoolprojecten bleek goed in elkaar te passen tot twee coherente ruimtelijke concepten. Deze concepten zijn door landschapsarchitectenbureau Odin verwerkt tot twee schetsontwerpen: EilandPark en Eilandplein 2.0.

Wat zijn de verschillen tussen schetsontwerp A en B?

A: EilandPark - We pakken het plein bij de wortel aan en zorgen voor een nieuwe indeling van wandel- en fietsgebied. Het plein krijgt een nieuwe structuur. Zo komen er terrasjes langs de gevels en rustige groene ontmoetingsplekken. Ook plaatsen we meer bomen voor schaduw. Het wordt dus een natuurrijk park.

B: EilandPlein 2.0 - De bestrating blijft zoals die is. Hierdoor kunnen we bestaande plekken 'updaten' met bijzondere objecten. Zo vernieuwen we het plein met eigentijds meubilair, nieuwe speeltoestellen en zitranden rond de fontein. Het wordt dus een vernieuwde versie van het bestaande plein.

Hoe konden inwoners stemmen?

Voordat inwoners konden stemmen, organiseerde het projectteam eerst een bijeenkomst waarin de ontwerpen besproken zijn met de samenwerkende afdelingen van de gemeente Duiven en andere betrokkenen, zoals de wijkagent, jongerenwerker en medewerkers van de Blijfwijk. Ook is de gemeenteraad tijdens een informele bijeenkomst geïnformeerd.

Gedurende twee weken konden inwoners online stemmen. Elke bezoeker doorliep op de website eilandpleinduiven.nl in 7 pagina's een vragenlijst. Hier zat ook een uitlegvideo in verwerkt. Zo kreeg elke deelnemer voldoende informatie over de manier van stemmen en de verschillen tussen de ontwerpen. Deelnemers kregen één voor één de twee schetsontwerpen te zien. Ze konden beide schetsontwerpen beter leren kennen door op pop-ups te klikken op de plattegrond en daar meer te lezen over de verschillende thema's. Ook waren er voor elk schetsontwerp twee uitgebreide pdf-documenten te bekijken waarin precies werd uitgelegd hoe de thema's tot uiting komen in beide ontwerpen. Vervolgens kozen ze hun favoriete ontwerp en konden ze eventueel nog een opmerking over hun keuze maken.

Kies-Je-Eigen-Plein-Dag

Tijdens de fysieke activiteit Kies-Je-Eigen-Plein-dag op woensdag 5 juni stemden bijna 300 mensen op hun favoriete ontwerp voor een nieuw Eilandplein. Ze werden langs meerdere panelen geleid waarin ze mee werden genomen in het proces naar de twee ontwerpen toe. Ook waren er panelen met toelichting over de thema's en uitwerkingen ervan in de ontwerpen. Met een sticker konden inwoners uiteindelijk hun stem uitbrengen. Er vonden vele gesprekken plaats over fietspaden, schaduw, parkeerplekken, speeltoestellen en fontein. Ook konden mensen opmerkingen maken op een formulier en had de Blijfwijk een standje. Veel mensen gaven blijk van de prettige en eerlijke wijze waarop zij konden meedenken en stemmen. Het geeft het gevoel dat inwoners echte invloed hebben op hun eigen woonomgeving.

Wat was de uitslag?

De stemming hield geen ruimte voor twijfel. Zowel online als offline stemde een grote meerderheid van Duiven Zuid voor Ontwerp A - EilandPark: maar liefst 76%. In totaal ontvingen we 697 stemmen. Met 533 tegen 164 stemmen was het EilandPark de duidelijke winnaar. 85% stemde op 5 juni voor ontwerp A en 72% van de online stemmers koos voor ontwerp A. Daar is dus een verschil (online is je stem anoniemer), maar in beide gevallen is er een duidelijk voorkeur aangegeven voor ontwerp A.

We ontvingen 51 opmerkingen, dat is 7% van het totaal aan stemmen. De opmerkingen bestonden uit 7 positieve bevestigingen, 27 meedenkende opmerkingen, 3 opmerkingen over het gedrag van gebruikers van het plein, 6 waarin sterke zorgen werden geuit en 1 die ronduit negatief was. Die laatste twee categorieën maken minder uit dan 1% van het totaal, maar de benoemde aandachtspunten nemen we zeker mee. Alle opmerkingen zijn zorgvuldig langsgelopen en gezamenlijk bediscussieerd door het projectteam.

Welke aandachtspunten nemen we mee uit de opmerkingen?

Veel opmerkingen kwamen overeen met die uit de ophaalfase. We filterden een paar uit de 51 opmerkingen die we eventueel meenemen naar de volgende fase:

- Teveel groen kan ook hangjongeren en overlast aantrekken; niet te hoog struikgewas plaatsen (7x genoemd)
- Ik wens ontwerp A maar met (natuurlijke) speeltuin zoals in ontwerp B (6x genoemd)
- Bestaande materialen recyclen (3x genoemd)
- Er moeten genoeg fietsparkeerplekken zijn (2x genoemd)
- Blijf zorgen voor onderhoud en beheer (2x genoemd)
- Niet laten verdwijnen van de dubbele rij laanboompjes van veldesdoorn om plaats te maken voor parkeerplaats
- Leg geen of smallere fietspaden aan, waarop je niet kan racen en op zo'n manier dat er geen olifantenpaadjes gemaakt kunnen worden
- Zorg dat we onze auto dichtbij kunnen parkeren in verband met o.a. lichamelijke klachten
- Kan er iets te ruiken en voelen zijn (o.a. groen) voor mensen met een beperking?

- Plaats de hangplek op een andere plek
- Speelveld elders situeren
- Plaats meer maar rookvrije terrassen
- Ook speeltoestellen voor oudere kinderen
- Bij de parkeerplaats wordt drugs gedeald, daar geen bankjes plaatsen
- Liever één multifunctioneel veld i.p.v. een voetbalveld én een grasveld voor evenementen/rust

Wat is de volgende stap?

Fase 2 Puzzelen & Kiezen is nu afgerond, aangezien inwoners gestemd hebben op één van de twee schetsontwerpen. Het project gaat nu richting Fase 3 - Ontwerpen & Aanscherpen. De ontwerpers gaan verder met ontwerp A. Ze zullen een verfijnd digitaal maatvast ontwerp gaan maken waarbij nog enkele aanpassingen worden gedaan. We nemen de opmerkingen van inwoners zoveel mogelijk mee in deze aanpassingen. Natuurlijk kan niet aan alle wensen worden voldaan. Zo kunnen we bijvoorbeeld niet afdwingen dat gedrag van mensen op het plein verandert. Wat binnen de scope van het project valt, onderzoeken we. En waar het projectteam rekening mee kan houden, verwerken we in de nieuwe versie van het ontwerp. Het projectteam doet haar best dat het nieuwe plein voor iedereen een verbetering zal zijn. Naast de opmerkingen, nemen we ook de input uit de werkgroepen mee in het verfijnde ontwerp.

Werkgroepen

In september zijn inwoners, betrokkenen en ontwerpers in werkgroepen bijeen gekomen om verschillende elementen in het ontwerp verder uit te werken.

Inmiddels zijn de volgende werkgroepen geweest:

- Fietspad
- Groen
- Onderdoorgang naast bakkerij Koenen
- Fontein
- Speeltuin
- Hangjongere plek

De werkwijze binnen de werkgroepen verschillen van elkaar: bij het ene onderwerp draait het meer om ophalen, terwijl het andere echt een co-productieproces zal zijn.

We zien de werkgroepen als klankborden. Het projectteam overziet het geheel, de werkgroepen gaan het vergrootglas op een onderdeel van het hele ontwerp leggen. Alle opbrengst uit de werkgroepen hebben we bij elkaar gelegd vertaald - waar mogelijk - in het verfijnde ontwerp. In het ontwerp zal soms water bij de wijn gedaan moeten worden, omdat de ideeën uit de werkgroepen onderdeel zijn van een compleet ontwerp.

Met de inbreng uit de werkgroepen kunnen de ontwerpers het schetsontwerp verder verfijnen in een digitaal ontwerp. Dit wordt het Definitief Ontwerp, dat wederom breed wordt teruggekoppeld naar Duiven Zuid.

Op de werkgroep “Fietspad” na waren de werkgroepen zeer positief en constructief. Uit de werkgroepen zijn verschillende ideeën en wensen gekomen die meegenomen worden in het verdere proces. Het proces en de uitkomsten van deze werkgroepen en de daarop uitgevoerde stappen zijn in de notitie beschreven.

Fietspad

Tijdens de voorbereiding van de werkgroepen kregen we berichten dat er op de nieuwe ligging van het fietspad bezwaren waren. Hierop hebben we een extra werkgroep opgericht en zijn de bewoners die problemen hebben met het ontworpen fietspad uitgenodigd om mee te denken over mogelijke oplossingen.

Tijdens de werkgroep was er een relatief grote opkomst (16 personen). De bewoners ervaren zeer veel overlast van brommers en scooters die over het fietspad rijden. De bewoners vrezen dat door het aanpassen van het fietspad de overlast dichterbij de woningen komt waardoor de overlast toe zal nemen.

De emoties liepen hoog op bij de bewoners waardoor de werkgroep weinig constructief was. Na deze werkgroep hebben we ontwerp nog eens bekeken en hebben we gezocht naar alternatieven voor het fietspad. Een onderzoeksrichting is geweest om het fietspad om het Eilandplein heen te leggen. Dit hebben we besproken met de verkeerskundige van de gemeente en de verkeerskundige van de politie. Beide gaven duidelijk aan dat het omleggen van het fietspad een slechte aanpassing zou zijn. De voornaamste redenen zijn:

- Fietzers en brommers zullen dan over het voetgangersgebied gaan rijden. Waardoor het onveiliger wordt.
- Het wordt voor de fietsers en brommers onveiliger om, om het Eilandplein te rijden omdat er meerdere kruisingen met overige weggebruikers zullen zijn.

Ook is er gekeken of het Eilandplein zo in te richten is dat het een voetgangersgebied wordt. Het is mogelijk om het plein zo in te richten dat er geen fietsers en brommers kunnen komen, echter is het plein dan ook niet meer toegankelijk voor minder valide.

Door het creëren van een extra fietspad is de verwachting dat de verkeerssituatie veiliger wordt.

Om de overlast te verminderen zal er meer handhaving moeten zijn op het Eilandplein. Dit valt echter buiten de scope van dit project.

Behaalde resultaten

Ten aanzien van de voortgang en samenwerking hebben we de volgende resultaten behaald:

- Project Eilandplein blijft samen optrekken met de Blijfwijk en andere partners
- Honderden inwoners zijn actief betrokken bij de keuze voor een schetsontwerp
- Inwoners en betrokkenen zijn op aantrekkelijke manier geïnformeerd over de verwerking van de rode draden in de ruimtelijk concepten
- Inwoners en betrokkenen konden duidelijk terugzien hoe hun input is verwerkt tot schetsontwerpen
- Inwoners en betrokkenen hebben op manieren die het best bij hen passen, kunnen kiezen voor hun favoriete ontwerp

Bestuurlijke aandachtspunten:

Ten aanzien van de Herinrichting Eilandplein vragen we aandacht voor de onderstaande bestuurlijke punten:

- Raad informeren over traject participatie (opbrengst/ versus kosten)

Planning fase 3 Ontwerpen & Aanscherpen

Met de stemming, sluiten we nu fase 2 Puzzelen en Kiezen af. Voor ons begint Fase 3 'Ontwerpen & Aanscherpen' vanaf het moment dat we aan de slag gaan met de werkgroepen in september.

Bij deze notitie behorende bijlagen:

- Bijlage 1) ontwerp A Eilandpark